

3. Roofvogelopvang in het vogelasiel Noordwijk

Annette Leunissen & Albert van der Werf

De laatste paar jaar heeft de roofvogelopvang in ons asiel een heel eigen plekje gekregen. De kennis over leefwijze, behandeling en nazorg heeft geleid tot een betere zorg voor gewonde en/of zieke vogels.

Tot voor kort zorgde het asiel er alleen voor dat de vogels weer gezond werden. Daarna werden ze overgebracht naar het Roofvogelasiel in Doetinchem, waar de asielhouder, Herman Wisselink, voor het aftrainen zorgde. Immers, een vogel die ondervoed binnen is gekomen, kan je weer aan

Havik

sterken, maar de vraag blijft waarom hij ondervoed is geraakt. Dat kan bijvoorbeeld een tekort aan jachtervaring zijn. Een vogel met vleugel- of pootk-wetsuur moet gecontroleerd kunnen worden op herstel. Hij is immers afhankelijk van zijn vleugels en poten om te kunnen overleven. Als een vogel tijdens zijn verblijf op het asiel gaat ruien, moet hij de winter overblijven. Als je in deze tijd niets met hem doet, ebt zijn jachtinstinct weg. Beter is het om deze periode te gebruiken om zijn jachtinstinct op peil te houden, zodat hij in het voorjaar gelijk gelost kan worden.

Een leuke praktische oplossing die Herman toepast is dat hij in de kooien van de roofvogels ook voer voor muizen strooit. Vogels kunnen hierdoor al tijdens hun noodgedwongen gevangenschap binnen het roofvogelasiel (beperkte) jachtervaring opdoen.

De laatste paar jaar waren er echter zoveel overplaatsingen, dat het Herman Wisselink zinnig leek mij in een stage de kennis en de kneepjes van het aftrainen bij te brengen om zo ook dit onderdeel van herstel in Noordwijk te kunnen realiseren. Resultaat hiervan is dat binnenkort begonnen wordt aan de bouw van een roofvogelopvang bij het asiel. Aftrainen betekent immers dat een roofvogel veel langere tijd in het asiel zal verblijven. De buitenverblijven moeten dus uitgebreid worden.

De training voor alle roofvogels is gelijk. Duur van de training is 2 à 3 maanden, iedere dag maximaal 2 uur. De vogel krijgt "schoenen" aan en leert op de hand zitten. Dit vraagt veel geduld, zowel van de vogel als van de trainer. Honderd keer afvliegen is afzien voor beiden. Niet zozeer qua tijd als wel door inspanning. Maar als het vertrouwen daar is, gaan we verder met het trainingsprogramma tot de vogel tot appèl is gebracht. Dit deel van de training wordt door de vogel positief ervaren. Mocht herstel dan nog niet duidelijk zijn, kan de vogel nog aan een vlieglijn verder getraind worden. Ook kan aan de vlieglijn jachtervaring opgedaan worden.

Na het lossen zal de vogel met weinig jachtervaring nog terugkeren naar het asiel en bestaat dus de mogelijkheid tot bijvoeren. Maar de vogel zal naarmate hij meer ervaring krijgt, steeds verder

weg gaan, om het asiel tenslotte volkomen uit zijn geheugen te wissen.

Roofvogelaanbod Vogelasiel Noordwijk

Soort	Gebracht	Dood	Gelost
1991			
Buizerd	1	1	-
Sperwer	2	1	1
Torenvalk	4	4	-
1992			
Buizerd	1	-	1
1993			
Torenvalk	2	1	1
1994			
Buizerd	1	1	-
Torenvalk	6	3	3
1995			
Bruine kiekendief	1	-	1
Torenvalk	5	1	4
1996 (1e halfjaar)			
Sperwer	2	-	2
Torenvalk	1	-	1

Bijzonderheden bij bovenstaande lijst

1991

Buizerd - ondervoed

2 Sperwers - 1 verkeerslachtoffer (dood) en 1 ondervoed

Vier Torenvalken waarvan twee waarschijnlijk vergiftigd en twee sterk ondervoed waren overleden in het asiel.

1992

De Buizerd zat verstrikt in een rol prikkeldraad (na bij Katwijkse watertoren) en kon na een week daar in de buurt weer gelost worden.

1993

Een Torenvalk met een gebroken poot overleed; de andere was sterk ondervoed en werd naar het Vogelrampenfonds in Haarlem overgebracht; is later gelost.

1994

De Buizerd werd sterk ondervoed afgeleverd en overleed enige uren later.

Van de zes Torenvalken (alle uit de buurt van het sportcomplex van Quick Boys in Katwijk) konden er drie worden overgebracht naar Herman Wisse-

link in Doetinchem. De andere drie overleden binnen een dag na afgifte op het vogelasiel.

Ook werd er een twintigtal dode Torenvalken in dezelfde omgeving gevonden. De meningen over de oorzaak van dit grote aantal dode of zeer zwakke Torenvalken waren verdeeld.

Er was sprake van onkruidbestrijdingsmiddelen die op het sportcomplex waren gebruikt; onderzoek aan dode vogels leverde echter geen bevestiging op van dit vermoeden. De andere theorie was dat door het zeer natte voorjaar de muizenstand zeer laag was, en er dus niet voldoende voedsel beschikbaar was voor de Torenvalken.

1995

De Bruine Kiekendief werd aangetroffen in Lisse en had een hangvleugel; overgebracht naar Doetinchem en gelost. Van de vijf Torenvalken overleed een verkeerslachtoffer; de overige vier konden later in Doetinchem worden gelost.

1996

Twee Sperwers (verkeerslachtoffer en ondervoed) knapten weer op en werden gelost in Doetinchem, evenals een ondervoede Torenvalk.